

Projekt

z dnia [ ] 2026 r.

Zatwierdzony przez [ ]

**UCHWAŁA NR [ ]
RADY GMINY MASZEWO**

z dnia [ ] 2026 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Maszewo na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436, z 2026 r. poz. 252), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z 2025 r. poz. 118, z 2026 r. poz. 167) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Maszewo na lata 2026-2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się wydatki do wysokości wpływów z zezwoleń alkoholowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Maszewo

[ ]
Rada Gminy

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Maszewo na lata 2026-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, przedstawia zadania własne gminy, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Realizowane zadania wskazane w Programie będą uwzględniały również inne przepisy prawa, w tym ustawy o zdrowiu publicznym czy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026. Wymienione akty prawne tworzą spójny system umożliwiający samorządom terytorialnym prowadzenie lokalnej polityki wobec rozwiązywania problemów społecznych związanych z alkoholem i narkotykami oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także wyznaczają konkretne zadania i wskazuje środki na ich realizację. Realizacja zadań w tym obszarze - w myśl przepisów ww. aktów prawnych - prowadzona jest w postaci uchwalanego przez Radę Gminy - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Powyższe zadania gminy są realizowane na podstawie jednego programu, którą to możliwość usankcjonowała ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 4¹ ust. 2 w brzmieniu: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. Przyjęcie przez Radę Gminy Maszewo wymienionego Programu przyczyni się do efektywnego prowadzenia działań, mających na celu ograniczenie szeroko rozumianych negatywnych zjawisk spowodowanych nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, zmianę struktury ich spożycia, jak również do inicjowania i wspierania przedsięwzięć w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY MASZEWO NA LATA 2026-2029

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Maszewo na lata 2026-2029, zwany dalej Programem, określa zadania w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków i innych uzależnień behawioralnych. Z uwagi na częste połączenie problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie oraz zażywania środków psychoaktywnych, niniejszy Program został rozszerzony o zadania wynikające z ustawy przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o zdrowiu publicznym i celach zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu:

- 1) zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów;
- 2) przeciwdziałanie powstawaniu oraz usuwanie następstw nadużywania alkoholu;
- 3) oddziaływanie na osoby nadużywające alkohol;
- 4) udzielanie pomocy ich rodzinom.

Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstania szkód.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Uzależnienia behawioralne to formy zaburzeń związanych z niekontrolowanym wykonywaniem jakiś czynności, a nie z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych np. hazard, uzależnienie od internetu, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, pracoholizm itp. Ze względu na skalę zasięgu uzależnienia behawioralne stają się bardzo poważnym problemem społecznym. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Nasilenie uzależnień behawioralnych związanych z technologiami cyfrowymi jest szczególnie widoczne na przełomie szkoły podstawowej i średniej.

Program uwzględnia cele dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Ustawodawca wskazał gminom główne źródło pozyskiwania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych, czyli dochód gminny pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne zadania, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie, są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

Po wprowadzeniu nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi od dnia 01 stycznia 2021r. gminy posiadają dodatkowo do dyspozycji środki finansowe pozyskiwane za opłatę od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 300 ml, powyższe środki przeznacza się na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.